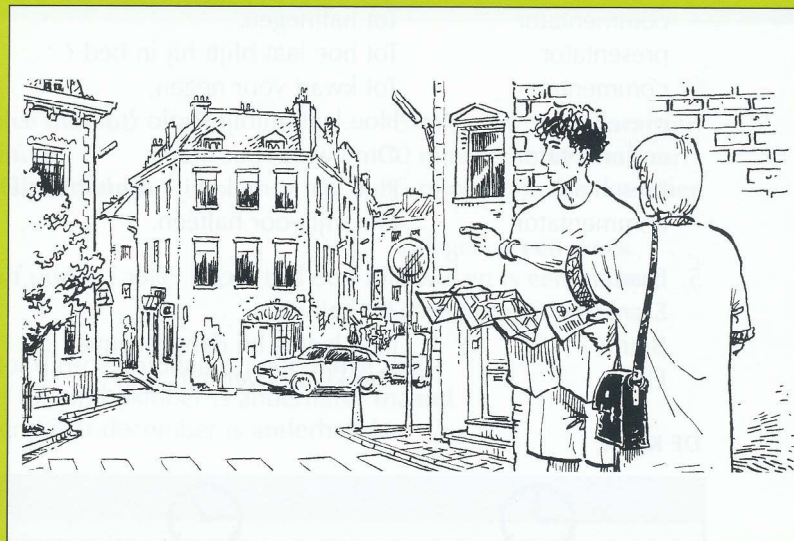

Kunt u mij helpen ?

Hoe laat is het ?

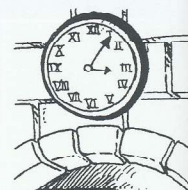
1A

CD 1(30)

<p>1. Paolo
meneer Verstappen
Paolo</p>	<p>Excuseer meneer, hoe laat is het, alstublieft ?
Het is nu precies elf uur.
Dank u.</p>
<p>2. Els
Lisa</p>	<p>Hoe laat vertrekt je vliegtuig ?
Over tien minuten. Om vijf over vijf.</p>
<p>3. Els

Peter</p> | <p>Hoe laat hebben we een trein naar
Leuven ?
Om tien voor zeven. Over een halfuur.</p> |
| <p>4. presentator
commentator
presentator
commentator
presentator
commentator
presentator
commentator</p> | <p>Tot hoe laat slaapt Paolo ?
Tot halfnegen.
Tot hoe laat blijft hij in bed ?
Tot kwart voor negen.
Hoe laat ontbijt Paolo ?
Om kwart voor tien.
Hoe laat vertrekt hij naar het Van Dalecollege ?
Om vijf voor halféén.</p> |
| <p>5. Bram
Els
Bram
Els</p> | <p>Tot hoe laat werkt Peter ?
Tot halfvijf.
Hoe laat is hij dan in Leuven ?
Om kwart over vijf.</p> |

DE KLOK

Het is negen uur.

Het is vijf over negen.

Het is tien over negen.

Het is kwart over negen.

Het is twintig over negen.
Het is tien voor halftien.

Het is vijf voor halftien.

Het is halftien.

Het is vijf over halftien.

Het is tien over halftien.
Het is twintig voor tien.

Het is kwart voor tien.

Het is tien voor tien.

Het is vijf voor tien.

VRAGEN NAAR HET UUR [asking the time]

Hoe laat is het?

Hoe laat hebben we een trein?

Hoe laat vertrekt je vliegtuig?

Tot hoe laat slaapt Paolo?

* Over een halfuur = [in half an hour]

REACTIE [response]

(Het is) tien voor vijf.

Over een halfuur.*

Om vijf over vijf.

Tot halfnegen.

WERKBOEK 1A
P. 70

1B

DE TIJD

30 seconden is **een halve minuut**.

60 seconden is **een minuut**.

90 seconden is **anderhalve minuut**.

60 minuten is **een uur**.

90 minuten is **anderhalf uur**.

24 uur is **een dag**.

15 minuten is **een kwartier**.

30 minuten is **een halfuur**.

45 minuten is **drie kwartier**.

7 dagen is **een week**.

4 weken is **een maand**.

12 maanden is **een jaar**.

Van maandagmorgen tot dinsdagmiddag is **anderhalve dag**.

Van midden september tot eind oktober is **anderhalve maand**.

Van begin juli tot volgend jaar december is **anderhalf jaar**.

HALF/HALVE

	HALF + HET-WOORD	HALVE + DE-WOORD
0,5	een halfuur	een halve dag
1,5	anderhalf uur	anderhalve dag
0,5	een half jaar	een halve maand
1,5	anderhalf jaar	anderhalve maand

'UUR', 'KWARTIER' EN 'JAAR' KRIJGEN GEEN MEERVOUD NA EEN EXACT GETAL.

['Uur', 'kwartier' and 'jaar' don't get a plural after an exact number.]

VERGELIJK: Hij woont al **twee jaar** in Vlaanderen.

[Compare]: Hij woont al **jaren** in Vlaanderen.

WERKBOEK 1B
P. 72

woordenlijst les 1

de dag
de minuut

het kwartier
het uur

anderhalf, anderhalve
half, halve

ontbijten (ik ontbijt, je ontbijt,
hij ontbijt)

Hoelang blijf je ?

2A

OP ZONDAG BIJ BERT THUIS [on Sunday at Bert's place]

- Karel Hoe gaat het met Alison ?
Bert Goed, maar ze blijft in Italië wonen. We zien elkaar zelden.
Karel Hoelang ben je al terug uit Italië ?
Bert Twee dagen. Sinds eergisteren.
- Karel Hoe is het met je moeder ?
Bert Prima.
Karel Hoe oud is ze nu ?
Bert Tweeënvijftig.
Karel En komt ze dit jaar naar België ?
Bert Natuurlijk. Ze komt volgend weekend.
Karel En hoelang blijft ze ?
Bert Dat weet ik niet precies. Drie weken of misschien wel een maand.

KAREL WIL VERTREKKEN

- Bert Wil je nu al vertrekken ? Zo vroeg ?
Karel Hoe laat is het nu ?
Bert Halfvijf.
Karel Ik wil niet te laat thuis zijn.
Bert Hoe laat gaat je trein ?
Karel Dat weet ik niet precies.
Bert Dan bel ik even naar het station.

CD 1(31)

INLICHTINGEN BELLEN [calling for information]

4. station Inlichtingen. Goedemiddag.
 Bert Dag meneer. Ik wil graag de vertrekuren van de trein naar Hasselt.
 station Excuseer. Waarnaartoe?
 Bert Naar Hasselt.
 station Naar Hasselt. Een ogenblik alstublieft. (...)
 Er is elk uur een trein om tien minuten voor het uur. De eerste is over twintig minuten, om tien voor vijf.
 Bert Dank u vriendelijk.
 station Graag gedaan.
5. Bert Zo. De eerste trein gaat over twintig minuten.
 Karel Die haal ik niet. Ik neem de volgende.
 Hoe laat is die?
 Bert Om tien voor zes.
 Karel Hoe ver is het station?
 Bert Een halfuur stappen.
 Karel Dan moet ik hier over drie kwartier vertrekken.

De moeder van Bert komt **in** september.
 De moeder van Bert komt **op** zaterdag, 26 september.
 De eerste trein naar Hasselt is **om** tien voor vijf.

TIJDSPREPOSITIES [prepositions of time]

IN +	week	in de tweede week van oktober
	maand	in december
	seizoen	in de winter
	jaar	in 2012
OP +	dag	op maandag op 26 september
OM +	uur	om vijf uur om halfvijf om kwart voor vijf

WERKBOEK 2A
P. 73

HOEVEELHEID ??? [quantity]

- Hoeveel dagen telt een week ?
- Zeven.
- Hoeveel minuten duurt de film ?
- 150.

TIJD ??? [time]

- Hoe laat is het nu ?
- Halfvijf.
- Hoe laat gaat jouw trein ?
- Om tien voor zeven.

LEEFTIJD ??? [age]

- Hoe oud is de moeder van Bert ?
- Tweeënvijftig (jaar).
- Hoe oud is Paolo ?
- Vierentwintig (jaar).

AFSTAND ??? [distance]

- Hoe ver is het station ?
- Ongeveer een halfuur stappen.
- Hoe ver is Leuven van Oostende ?
- 120 kilometer.

DUUR ??? [duration]

- Hoelang blijft je moeder, Bert ?
- Drie weken.
- Hoelang ben je al terug ?
- Twee dagen. Sinds eergisteren.
- Hoelang duurt de film ?
- 150 minuten.

FREQUENTIE ??? [frequency]

- Hoe vaak ziet Bert Alison ?
- Zelden.
- Hoe vaak is er een trein naar Hasselt ?
- Elk uur.
- Hoe vaak ga je naar de bioscoop ?
- Elke week. En jij ?
- Twee keer per week.

ZOALS [just like]

WELK + HET-WOORD, OOK ELK + HET-WOORD
WELKE + DE-WOORD, OOK ELKE + DE-WOORD

elk uur, elk jaar, elke dag, elke week

TIJDSLIMIET ??? [time limit]

- Tot hoe laat / Hoelang slaapt Paolo ?
- Tot halfnegen.
- Tot wanneer / Hoelang blijft Lisa in Parijs ?
- Tot na het weekend.

HOE [how]

- Hoe laat** is het ?
- Hoe ver** is het ?
- Hoe oud** is de moeder van Bert ?
- Hoeveel** maanden heeft een jaar ?
- Hoelang** duurt de film ?
- Hoe vaak** ziet Bert Alison ?
- Tot hoe laat** slaapt Paolo ?

Hoeveel / Hoelang = 1 woord

WERKBOEK 2B
P. 75

woordenlijst les 2

de bioscoop
de film
de kilometer

het ogenblik
het station
het vertrek uur

bellen (ik bel, je belt, hij belt)
duren (de film duurt)
stappen (ik stap, je stapt, hij stapt)

al
eergisteren
even
misschien
sinds
terug
zo

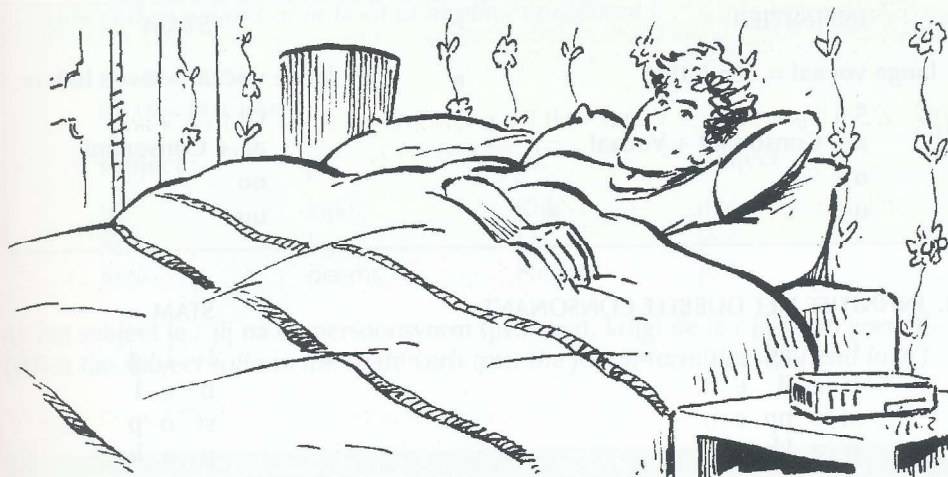
ver
vroeg

graag gedaan

elk, elke
elkaar

Nog een prettige dag !

3A

Het is vandaag maandag, de eenentwintigste september. Paolo slaapt in zijn kamer in hotel Marina. Om halfnegen wordt hij wakker, maar hij is nog moe. Hij blijft nog een beetje in bed liggen. Alles in de kamer is vreemd. Is dit nu België? Hij kijkt even door het raam naar buiten. Het regent. Ja, dit is vast en zeker Italië niet. Om negen uur gaat hij naar de badkamer en neemt hij een douche. Hij heeft honger. Hij wil graag eten.

Nog een prettige dag, Paolo.

INFINITIEF EN STAM

De infinitief eindigt op [ends in]:

meestal	-en	(kijken, liggen, nemen, ...)
soms	-n	(gaan, staan, doen, zien)

STAM = INFINITIEF - EN (soms - N)

kijken	- en	= kijk
werken	- en	= werk
zien	- n	= zie
doen	- n	= doc

1. INFINITIEF MET LANGE VOCAAL

n e m e n
 h a l e n
 k o p e n
 d u r e n
 +C V

STAM

n e e m
 h a a l
 k o o p
 d u u r
 +C

C = consonant; V = vocaal

INFINITIEF	STAM
lange vocaal = één letter	lange vocaal = twee letters
e	ee
a + Consonant + Vocaal	aa + Consonant
o	oo
u	uu

2. INFINITIEF MET DUBBELE CONSONANT

l i g g e n
 b e l l e n
 s t o p p e n
 p a k k e n

STAM

l i g
 b e l
 s t o p
 p a k

INFINITIEF	STAM
korte vocaal + dubbele consonant	korte vocaal + één consonant

HET WERKWOORD: PRESENS [the verb: present tense]

	KIJKEN	LIGGEN	NEMEN	infinities
ENKELVOUD				
1. ik	kijk	lig	neem	stam
2. je / jij	kijkt	ligt	neemt	stam + t
u	kijkt	ligt	neemt	stam + t
3. hij	kijkt	ligt	neemt	stam + t
ze / zij	kijkt	ligt	neemt	stam + t
MEERVOUD				
1. we / wij	kijken	liggen	nemen	infinities
2. jullie	kijken	liggen	nemen	infinities
u	kijkt	ligt	neemt	stam + t
3. ze / zij	kijken	liggen	nemen	infinities

1. INFINITIEF

z i t t e n
e t e n

STAM

z i t
e e t

STAM + T

hij z i t t
hij e e t t

EEN DUBBELE CONSONANT KOMT ALLEEN VOOR TUSSEN TWEE VOCALEN, HIJ STAAT NOOIT OP HET EINDE VAN EEN WOORD OF VOOR EEN ANDERE CONSONANT.

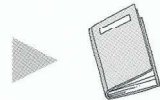
[A double consonant only appears between two vowels, it never appears at the end of a word or in front of another consonant.]

2. JE / JIJ-VORM

(ZIE OOK: DEEL 1, 6B)

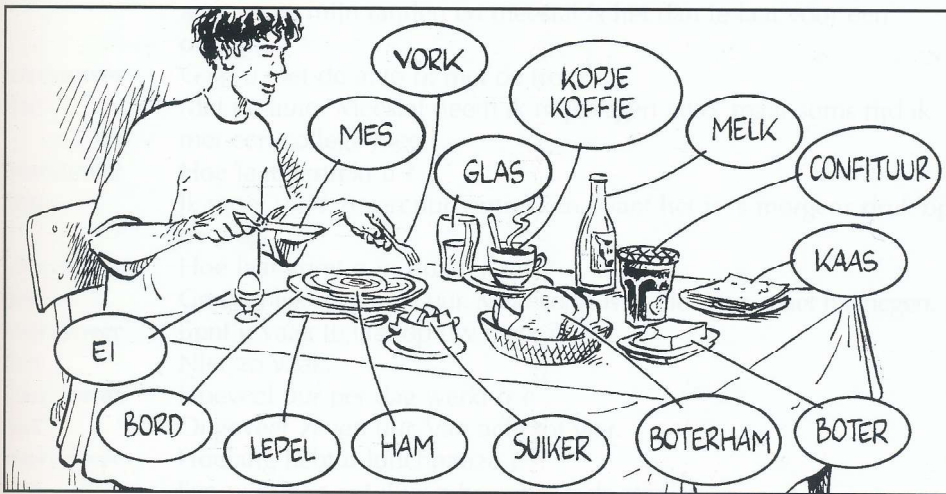
subject	pv.	pv.	subject
Jij	kijkt.	Kijk	jij ?
Je	ligt.	Lig	je ?
Je	neemt.	Neem	je ?

Als het subject je / jij na de persoonsvorm (pv.) staat, krijgt de je / jij-vorm geen 't'.
[When the subject follows the finite verb (pv.) the je / jij-form does not end in 't']

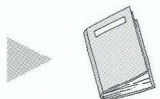

WERKBOEK 3A
P. 71

3B

Paolo kijkt op zijn horloge. Het is nu kwart over negen en hij heeft honger. Hij zit aan tafel in hotel Marina. Op tafel staat het ontbijt klaar. Dit is een echt Belgisch ontbijt: vers sinaasappelsap, boterhammen, boter, kaas, ham, een ei, confituur, koffie, melk en suiker. Paolo drinkt eerst een glas sinaasappelsap en neemt dan een kopje koffie met melk en twee klontjes suiker. Heerlijk ! Nu neemt hij een boterham op zijn bord. Wat zal hij op de boterham eten ? Hij weet het niet meteen. Kaas ? Nee, normaal eet hij 's morgens geen kaas. Ham ? Een ei ? Nee, geen ei vandaag. Ham dan maar. En een boterham met confituur. En boter natuurlijk. Brood zonder boter vindt hij niet lekker.

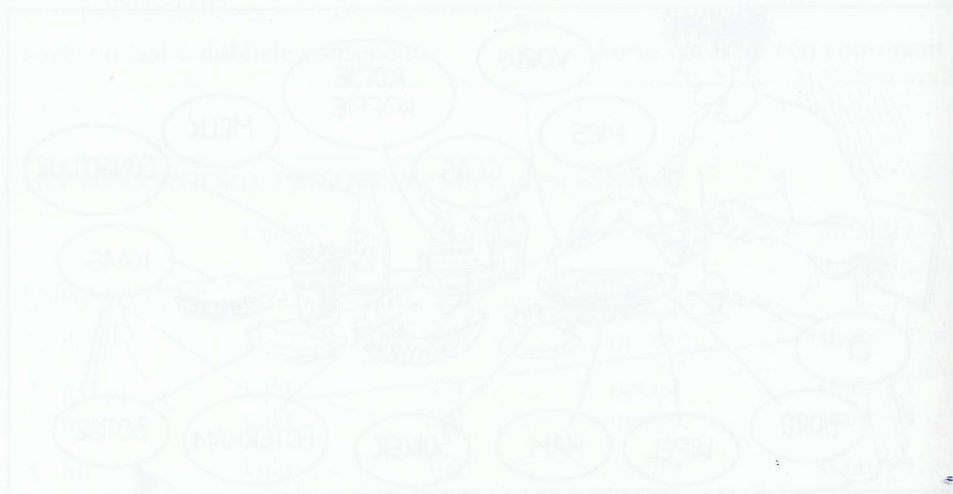
WERKBOEK 3B
P. 79

woordenlijst les 3

de boter	het bord	heerlijk	
de boterham	het brood	lekker	
de confituur	het ei	vers	
de ham	het glas	vreemd	alles
de honger	het horloge	wakker	
de kaas	het klontje	zeker	zonder
de lepel	het kopje		
de suiker	het mes		
de tafel	het ontbijt		
de vork	het sinaasappelsap		

kijken
klaarstaan (ik sta klaar, je staat klaar, hij staat klaar)
worden
zitten

graag
normaal
vast en zeker

Mag ik u enkele vragen stellen ?

4A

EEN ENQUÊTE [a survey]

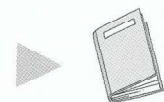

interviewer Excuseer meneer, mag ik u enkele vragen stellen ?
 Bert Vraagt u maar.
 interviewer Bent u getrouwd ?
 Bert Nee.
 interviewer Hoe oud bent u ?
 Bert Zesentwintig.
 interviewer Werkt u ?
 Bert Ja, natuurlijk. Ik ben marketingmanager bij een firma in Brussel.

CD 1(32)

interviewer Hoe laat staat u 's morgens op ?
 Bert Om halfzeven.
 interviewer Eet u 's morgens ?
 Bert Niet dikwijls. Ik neem eerst een douche, daarna trek ik mijn kleren aan, poets mijn tanden en meestal is het dan te laat voor een ontbijt.
 interviewer Gaat u met de auto of met de trein ?
 Bert Met de auto. Meestal neem ik mijn eigen auto, maar soms rijd ik met een collega mee.
 interviewer Hoe laat vertrekt u ?
 Bert Ik moet rond zeven uur vertrekken, want het is 's morgens druk op de weg.
 interviewer Hoe laat komt u in Brussel aan ?
 Bert Gewoonlijk rond acht uur. Maar soms is er file. Dan is het halfnegen.
 interviewer Bent u vaak te laat op uw werk ?
 Bert Niet zo vaak.
 interviewer Hoeveel uur pcr dag werkt u ?
 Bert Ongeveer zeven uur. Van acht tot vier.
 interviewer Hoelang hebt u lunchpauze ?
 Bert Eén uur. Dan eet ik een broodje in de stad.
 interviewer Hoe laat komt u 's avonds thuis ?
 Bert Om kwart over vijf.
 interviewer Wat doet u 's avonds ?
 Bert Wel, gewoonlijk blijf ik thuis. Ik eet en kijk naar de televisie. Maar soms ga ik een pintje drinken in de stad.
 interviewer Hoe laat gaat u slapen ?
 Bert Nooit voor elf uur en meestal lees ik nog een beetje in bed, maar om twaalf uur doe ik het licht uit.

WERKBOEK 4A
 P. 80

SCHEIDBARE WERKWOORDEN [*separable verbs*]

INFINITIEF	PRESENS
opstaan	Hij staat ... op.
meerijden	Hij rijdt ... mee.
aantrekken	Hij trekt ... aan.
aandoen	Hij doet ... aan.
uitdoen	Hij doet ... uit.
uittrekken	Hij trekt ... uit.
aankomen	Hij komt ... aan.
thuiskomen	Hij komt ... thuis.
thuisblijven	Hij blijft ... thuis.

DE HOOFDZIN: STRUCTUUR [*the main clause: structure*]

1. subject	persoonsvorm	rest	eindgroep	
Bert	staat	om halfzeven	op.	
Hij	rijdt	soms met een collega	mee.	
Hij	trekt	zijn kleren	aan.	
Hij	zal	om kwart over vijf	thuiskomen.	
Hij	kan	met een collega	meerijden.	
2. (...)	persoonsvorm	subject	rest	eindgroep
Dan	trekt	hij	zijn kleren	aan.
Hoe laat	kom	je	in Brussel	aan ?
Om twaalf uur	zal	hij	het licht	uitdoen.
Om halfzeven	moet	hij		opstaan.

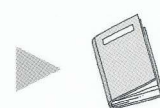
'HIJ' NA DE PERSOONSVORM WORDT 'IE' UITGESPROKEN.
 ['Hij' after the finite verb is pronounced 'ie']

"Z/S ; V/F"

INFINITIEF	STAM	PRESENS
le z en	lee s	hij lee st
rei z en	rei s	ze rei st
blij v en	blij f	je blij ft
le v en	lee f	hij lee ft
gelo v en	gelo f	ze gelo ft

 'Z' EN 'V' STAAN NOOIT OP HET EINDE VAN EEN NEDERLANDS WOORD EN NOOIT VÓÓR EEN CONSONANT.

['z' and 'v' never appear at the end of a Dutch word and never before a consonant.]

WERKBOEK 4B
P. 81

woordenlijst les 4

de file	het broodje	aankomen°	eigen	daarna
de kleren	het werk	aantrekken°		gewoonlijk
de lunchpauze		lezen		
de tand		meerijden°		
de weg		opstaan°		wel
		poetsen		
		rijden		
		stellen		
		thuisblijven°		
		thuiskomen°		
		uitdocn°		
		vragen		

 SCHEIDBARE WERKWOORDEN VAN HET TYPE 'AANKOMEN, AANTREKKEN' ... WORDEN VOORTAAN IN DE WOORDENLIJST GEMARKEERD MET HET TEKEN°. DE WERKWOORDEN 'VOORSTELLEN'° (DEEL 2, 1A) EN 'KLAARSTAAN'° (DEEL 3, 3B) ZIJN OOK WERKWOORDEN VAN DAT TYPE.

[Separable verbs of the type 'aankomen, aantrekken, ...' will from now on be marked in the vocabulary list with the sign °. Also the verbs 'voorstellen'° (deel 2, 1A) and 'klaarstaan'° (deel 3, 3B) are verbs of the same type.]

Waar is de Naamsestraat, alstublieft ?

5A

RECHTDOOR

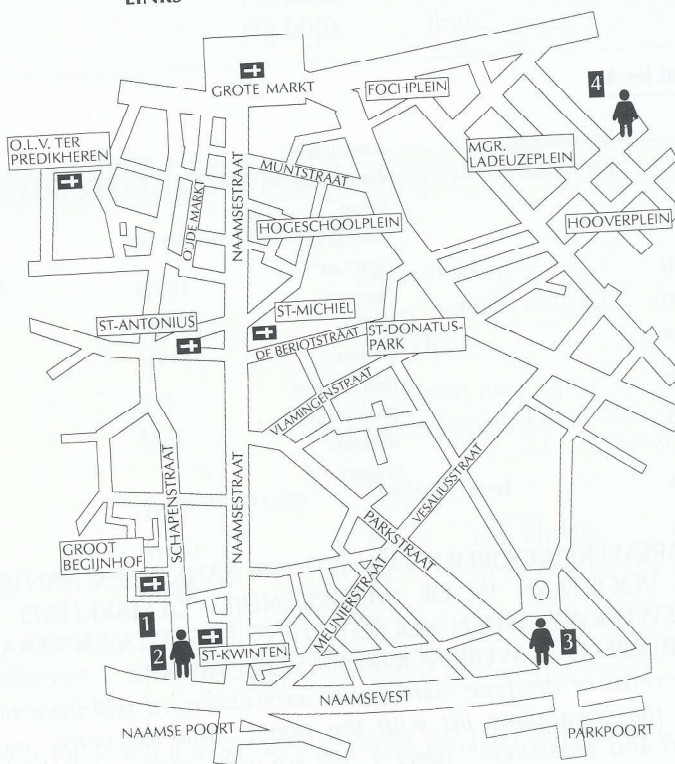
LINKS

RECHTS

OVERSTEKEN

CD 1(33)

1. Paolo
mevrouw Ting
Paolo
mevrouw Ting
Paolo

Excuseer, mag ik iets vragen, alstublieft ?
Ja, natuurlijk. Vraagt u maar.
Waar is het Van Dalecollege ?
Dat weet ik niet. Ik ben hier ook vreemd.
Jammer. Toch bedankt.

2. Paolo
studente

Pardon, waar is het Van Dalecollege, alsjeblieft ?
Het Van Dalecollege ? Dat ligt in de Naamsestraat, geloof ik.
En waar is de Naamsestraat ?

Paolo

studente	Even kijken. Dit is de Schapenstraat. Je gaat hier rechtdoor en je neemt de eerste straat rechts. Op het einde van de straat ga je links. En dan ben je in de Naamsestraat.
Paolo	Bedankt.
studente	Geen dank.
3. Bart	
meneer Deridder	Excuseer meneer. Kunt u mij helpen ?
Bart	Vraagt u maar.
meneer Deridder	Ik zoek de Vesaliusstraat.
	Die is hier in de buurt.
	U gaat rechtdoor tot aan het tweede kruispunt en dan moet u rechts.
Bart	Dus rechtdoor, tweede kruispunt rechts.
meneer Deridder	Zo is het.
Bart	Dank u wel.
meneer Deridder	Graag gedaan.
4. Paolo	
student	Pardon, waar is het Ladeuzeplein, alsjeblieft ?
	Dat is niet ver. Je moet hier het kruispunt oversteken en je gaat dan rechtdoor.
Paolo	Dank je wel.
student	Geen dank.

HULP VRAGEN [*asking for help*]

	REACTIE [<i>response</i>]
Excuseer, mag ik iets vragen, alstublieft ?	Ja natuurlijk. Vraagt u maar.
Kunt u mij helpen, alstublieft ?	Vraagt u maar.

DE WEG VRAGEN EN WIJZEN [*asking and showing the way*]

VRAGEN	WIJZEN
Waar is . . . , alstublieft ?	Je gaat rechtdoor / links / rechts.
Ik zoek	Je neemt de eerste / tweede . . . straat links / rechts.
	Je gaat tot aan
	Je steekt . . . over.

BEDANKEN [*thanking*]

	REACTIE [<i>response</i>]
Dank je / u (wel).	Geen dank.
Bedankt.	Graag gedaan.

5B

Waar is **de bibliotheek** ? **Die** ligt op het Ladeuzeplein.

Waar is **het Hooverplein** ? **Dat** is hier in de buurt.

Waar is **het Van Dalecollege** ? **Dat** ligt in de Naamsestraat.

Waar is **de Naamsestraat** ? **Die** ligt in de buurt van de Schapenstraat.

DE VERWIJSWOORDEN 'DIE' EN 'DAT' [the reference words 'die' and 'dat']

de-woord

De bibliotheek ?

die

Die ligt op het Ladeuzeplein.

het-woord

Het Hooverplein ?

dat

Dat is hier in de buurt.

KUNNEN, MOGEN, MOETEN

Hier **kunt** u telefoneren.

Hier **kunt** u inlichtingen krijgen.

Deze straat **mag** u **niet** inrijden.

Hier **mag** / **kunt** u parkeren.

Hier **mag** u **niet** parkeren.

Hier **moet** u stoppen.

Hier **kunt** u eten.

De straat rechts **mag** u **niet** inrijden.

De straat links **mag** u **niet** inrijden.

woordenlijst les 5

de bibliotheek
de dank
de inlichting

het einde
het kruispunt

bedanken
geloven
helpen
inrijden°
krijgen
oversteken°
parkeren
stoppen

jammer
links
rechtdoor
rechts
vreemd

alsjeblief(t)
bedankt
jammer
pardon

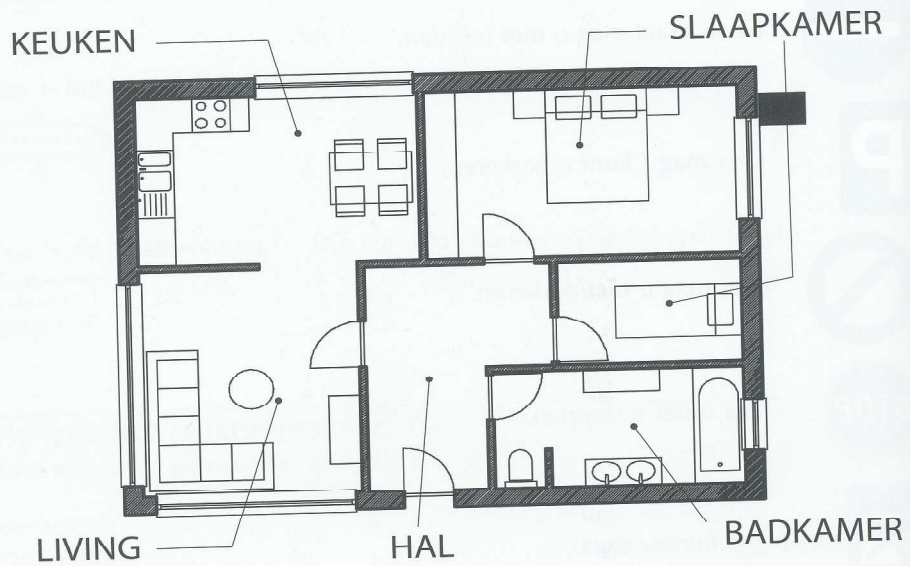
WERKBOEK 5B
P. 87

Kamer te huur.

6A

MENEER EN MEVROUW PEREIRA GAAN EEN APPARTEMENT KOPEN.
 [Mr and Mrs Pereira are going to buy an apartment.]

meneer Ravier
 meneer Pereira
 meneer Ravier
 mevrouw Pereira
 meneer Ravier

Goedendag, mevrouw, meneer. Kan ik u helpen ?
 Ja, hier is een appartement te koop. Mogen we **het** eens bekijken ?
 Ja, natuurlijk. **Het** ligt op de derde verdieping.
 Waar is de lift ?
 Naast de trap. Een ogenblik. Ik ga even met u mee. Zo, gaat u maar binnen. Dat is **het**. U ziet **het**: een gezellige living met veel licht en uitzicht op het park. En hier hebt u de keuken.

meneer Pereira
 meneer Ravier
 mevrouw Pereira
 meneer Ravier

Hoeveel slaapkamers zijn er ?
 Twee.
 Kunt u **ze** ook even tonen ?
 Jazeker, **ze** liggen aan de andere kant van de hal. Een slaapkamer is zeer ruim. De tweede is niet zo groot. Daar is alleen plaats voor een bed.

mevrouw Pereira
 meneer Ravier
 meneer Pereira
 meneer Ravier
 mevrouw Pereira
 meneer Pereira

Waar is de badkamer ?
 De badkamer is hier. De eerste deur rechts in de hal.
 Mmm ... Heel mooi. Wat vraagt u voor dit appartement ?
 300.000 euro.
 Oei! Dat is niet weinig.
 Kunnen we u morgen bellen ?

meneer Ravier Ja, natuurlijk. Mijn telefoonnummer is (0477) 23 66 84.
 meneer Pereira Dank u wel en tot ziens.
 mevrouw Pereira Tot ziens.
 meneer Ravier Tot ziens.
 (...)
 meneer Pereira Wat denk je ?
 mevrouw Pereira Het appartement is prachtig. **Het** is nieuw, comfortabel en **het** ligt in het centrum. Maar de prijs ... zo hoog! Wat vind jij ?
 meneer Pereira Ik vind **hem** ook te hoog. Kom, we zoeken morgen verder. We zullen wel iets vinden.

Het appartement is prachtig.
 Mogen we **het** appartement bekijken ?
De prijs is te hoog.
 Ik vind **de prijs** te hoog.
De slaapkamers liggen aan de andere kant.
 Kunt u **de slaapkamers** even tonen ?

Het is prachtig.
 Mogen we **het** bekijken ?
Hij is te hoog.
 Ik vind **hem** te hoog.
Ze liggen aan de andere kant.
 Kunt u **ze** even tonen ?

HET PRONOMEN: NIET-PERSONEN [the pronoun: non-persons]

	SUBJECT	OBJECT
ENKELVOUD		
de lift, de prijs	hij	hem
het appartement	het	het
MEERVOUD		
de slaapkamers	ze	ze

‘DE-WOORDEN’ KUNNEN ‘MANNELIJK’ OF ‘VROUWELIJK’ ZIJN. VOOR ‘VROUWELIJKE’ DE-WOORDEN GEBRUIKT MEN IN VLAANDEREN OOK VAAK HET PRONOMEN SUBJECT EN HET PRONOMEN OBJECT ‘ZE’. IN HET WOORDENBOEK STAAT BIJ DEZE WOORDEN (V): STRAAT (V), OEFENING (V). BIJ DE NIET-VROUWELIJKE DE-WOORDEN STAAT (M).

[“De”-words may be ‘masculine’ or ‘feminine’. To refer to ‘feminine’ “de”-words very often the pronoun subject and object ‘ze’ is used in Flanders. In the dictionary these words are followed by (v): straat (v), oefening (v). The masculine “de”-words are followed by (m).]

fa-mi-lie (de~(v); -s) **1** alle bloedverwanten zoals vader, moeder, oma, opa, broers, zusters, neven, nichten, ooms en tantes ♦ zij heeft dezelfde achternaam maar ze is geen familie van me; dv

raam (het ~) **1** (ramen) glasplaat in een muur of wand, waardoor daglicht naar binnen kan komen ⇒ venster ♦ de regen slaat tegen de ramen **2** (ramen) lijst van hout om iets op te spannen ⇒ spanraam ♦ bor

stoel (de~(m); -en) meubelstuk met een zitting, een rugleuning en poten, waarop één persoon kan zitten ♦ om de tafel staan zes stoelen; een leunstoel: eer

vriend (de~(m); -en), vrouw: **vrien-din** (de~(v); -nen) **1** persoon met wie je veel optrekt, die je vertrouwt, en die je erg aardig vindt ♦ zij zijn al dikke vrienden vanaf hun jeugd, even goede vrienden. (uitdr.) (dit zeg je om te laten merken dat je een ander toch aardig vindt, ook al wil hij iets niet); ier

HULP AANBIEDEN [*offering assistance*]

Kan ik u / je helpen ?

TOEKOMST [*future*]

1. **gaan + infinitief**
Ze **gaan** een appartement **kopen**.
2. **zullen + infinitief**
We **zullen** wel iets **vinden**.
3. **presens + tijdwoord**
We **zoeken** **morgen** verder.

WERKBOEK 6A
P. 88

IN 'GAAN' ZIT DE IDEE 'INTENTIE' OF 'ONMIDDELLIJKE TOEKOMST'.
[*'Gaan' expresses an intention or an immediate future.*]

PAOLO EN ELS OP DE HUISVESTINGSDIENST VAN DE UNIVERSITEIT
 [Paolo and Els at the university's housing department]

Vanmiddag gaat Paolo op zoek naar een appartement of een kamer in de binnenstad. Op de huisvestingsdienst in de Naamsestraat kan hij informatie krijgen.

Hij heeft geen kaart en hij vindt de weg niet. Dan ontmoet hij Els. Ze heeft tijd, want ze werkt vanmiddag niet. Ze gaat met Paolo mee naar de huisvestingsdienst. Daar kijken ze in een map met foto's en prijzen van appartementen en kamers. Paolo kan geen groot appartement huren, want dat is voor hem veel te duur. 550 euro huur per maand kan hij niet betalen. Hij moet dus een kamer huren. Die kamer moet groot zijn en hij mag niet duur zijn en niet te ver van het centrum liggen. Paolo wil een gezellige kamer. Hij wil niet in een lelijke of donkere kamer wonen. Hij wil ook een douche en hij wil zelf kunnen koken. Els vindt een goedkope en mooie kamer voor Paolo. Ze belt naar de eigenaar, maar de kamer is niet vrij. Paolo kan deze mooie kamer dus niet huren. Jammer.

Bert ziet Els en Paolo op straat. Dat vindt hij zeer interessant. Ook Peter ziet Els en Paolo, en die vindt het ook interessant, heel interessant. Wat doet die Italiaan daar bij Els? Peter is een beetje boos op Els. Els en Paolo zien Peter niet en ze zien ook Bert niet.

Paolo gaat niet naar zijn hotel. Hij loopt eerst nog een beetje in de stad rond. Pas om vijf over elf komt hij in hotel Marina aan. Hij is vanavond triest. Hij heeft geen kamer. Morgen moet hij opnieuw een kamer gaan zoeken.

WERKBOEK 6B
P. 90

DE NEGATIE: DE PLAATS VAN 'GEEN' EN 'NIET'

[negation: the position of 'geen' and 'niet']

(ZIE OOK DEEL 2, 6A)

1. 'geen' ontkent een onbepaald substantief en staat ervoor

['geen' negates an indefinite noun and is put before it]

subject	pv.	rest	eindgroep	
Paolo	kan	geen groot appartement	huren	
Hij	heeft	geen kaart.		
Hij	kan	geen 350 euro	betalen.	
(.....)	pv.	subject	rest	eindgroep
Vandaag	kan	Paolo	geen kamer	vinden.

2. 'niet' ontkent de persoonsvorm en staat achteraan in de rest voor de eindgroep

['niet' negates the finite verb and is put at the end of the rest just before the ending]

subject	pv.	rest	eindgroep	
Paolo	vindt	de weg niet .		
Els en Paolo	zien	Peter niet .		
Paolo	kan	deze mooie kamer niet	huren.	
Els	werkt	vanmiddag niet .		
(.....)	pv.	subject	rest	eindgroep
Vandaag	werkt	Els	niet .	
Deze mooie kamer	kan	Paolo	niet	huren.

3. 'niet' ontkent iets anders en staat ervoor

['niet' negates something else and is put before it]

subject	pv.	rest	eindgroep	
De kamer	is	niet vrij.		
Hij	mag	niet duur	zijn.	
Paolo	wil	niet in een lelijke kamer	wonen.	
Hij	gaat	niet naar zijn hotel.		
Els	werkt	niet vandaag,	maar morgen.	
De kamer	mag	niet ver van het centrum	liggen.	
(.....)	pv.	subject	rest	eindgroep
Vandaag	gaat	Peter	niet met Els naar huis,	maar alleen.
Vanavond	gaat	Paolo	niet vroeg	slapen.

'NIET' STAAT MEESTAL

- ACHTER EEN BEPAALD SUBSTANTIEF OF ACHTER EEN TIJDSINDICATIE ZOALS 'VANDAAG' OF 'MORGEN'
- VOOR EEN ADJECTIEF OF EEN PREPOSITIE

['niet' is usually put

- after a definite substantive or after a time indication like 'vandaag' or 'morgen'
- before an adjective or a preposition]

VERGELIJK:

1. Hij heeft een appartement
Hij woont in een appartement.	Hij heeft geen appartement.
Hij woont niet in een appartement.
Hij huurt het huis van meneer Ravier.
Hij woont in het huis van meneer Ravier.	Hij huurt het huis van meneer Ravier niet .
Hij woont niet in het huis van meneer Ravier.
2. Hij heeft een appartement.	Hij heeft geen appartement.
Een appartement heeft hij niet .
Bert spreekt Italiaans.	Bert spreekt geen Italiaans.
Italiaans spreekt Bert niet .
Hij kan 550 euro betalen.	Hij kan geen 550 euro betalen.
550 euro kan hij niet betalen.
Hij woont in een appartement.	Hij woont niet in een appartement.
In een appartement woont hij niet .
Paolo gaat vroeg slapen.	Paolo gaat niet vroeg slapen.
Vroeg gaat Paolo niet slapen.
Hij komt vroeg in het hotel aan.	Hij komt niet vroeg in het hotel aan.
In het hotel komt hij niet vroeg aan.

woordenlijst les 6

de foto	het licht	boos	bekijken	op zoek naar
de hal	het park	gezellig	betalen	te huur
de huur	het uitzicht	lelijk	binnengaan°	te koop
de informatie		prachtig	denken	
de kant		ruim	huren	
de lift		triest	koken	opnicuw
de living		vrij	kopen	pas
de map			meegaan°	zeer
de plaats			meekomen°	zelf
de prijs		weinig	rondlopen°	
de slaapkamer			tonen	
de trap		want		
oei				

WERKBOEK 6C
P.91

HOE WONEN DE VLAMINGEN ?

Wonen in Vlaanderen is comfortabel maar duur. Een groot deel van het inkomen¹ van de Vlaming gaat naar wonen.

Meer dan 30% van de Vlamingen woont in een villa, bijna 50% woont in een huis en ongeveer 20% woont in een appartement, studio² of kamer. De meeste Vlamingen hebben dus grote woningen. In die grote woningen hebben ze veel plaats, want in één woning wonen gemiddeld 2,3 mensen. Dat is niet veel. Je vindt in Vlaanderen veel kleine gezinnen. En ongeveer 28% van de Vlamingen woont alleen.

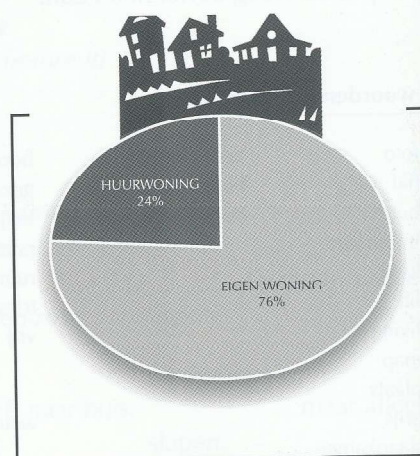
Ook studenten hebben relatief³ veel ruimte. Ze huren een kamer in een studentenhuis, in een universitaire residentie⁴ of in een particuliere woning⁵. Die kamer delen ze niet met een andere student.

De Vlamingen wonen dus graag ruim. Maar dat vinden ze niet genoeg. Veel Vlamingen willen een eigen huis hebben. In een eigen huis kan je alles zelf inrichten⁶. 76% van de Vlamingen woont in een eigen woning, 24% huurt een woning.

Veel Vlamingen kopen dus een huis. Of ze bouwen het zelf, want dat vinden de Vlamingen heel interessant: dan kunnen ze een heel groot huis maken. En ze hebben graag een groot huis.

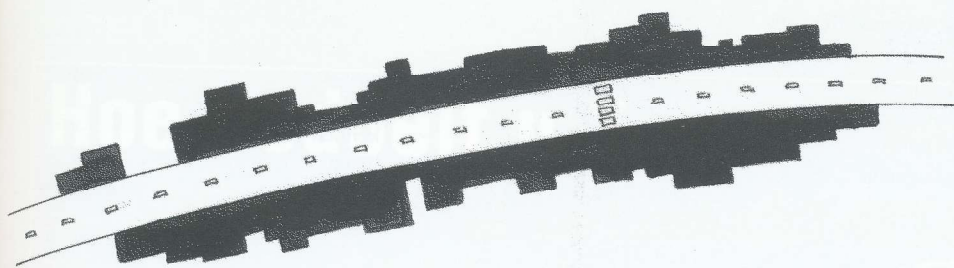
Maar er is een probleem. Natuurlijk wil elke Vlaming ruim en comfortabel wonen. Natuurlijk wil bijna elke Vlaming een huis kopen of bouwen. Maar Vlaanderen is zo klein. Te klein voor zoveel huizen. Daarom kan je bijna geen natuur vinden in Vlaanderen. Overal zie je villa's, huizen en appartementsgebouwen⁷. Tussen twee dorpen of steden zie je vaak geen natuur, maar huizen. Vlaanderen lijkt wel één grote stad.

Er is een tweede probleem. Veel Vlamingen willen in de buurt van hun geboortestad of geboortedorp wonen. Daar kennen ze veel mensen en daar willen ze blijven. Ze kopen of bouwen dus hun huis in hun geboortedorp of daar in de buurt. Maar veel Vlamingen werken natuurlijk niet in hun geboortedorp. Ze werken in een stad: Brussel, Antwerpen, Gent, ... Heel veel mensen

1 income
2 studio
3 relatively
4 residence
5 private house
6 te equip, to furnish

7 apartment buildings

moeten dus elke morgen naar de plaats van hun werk reizen. En elke avond moeten ze weer terug naar hun dorp of stad reizen. "Pendelen"⁸ heet dat. Veel mensen pendelen met de trein, maar veel mensen willen ook met de auto pendelen. Elke morgen en avond zijn er te veel auto's op de autosnelwegen⁹. En dat is een groot ecologisch¹⁰ en economisch¹¹ probleem.

En er is nog een derde probleem. De prijzen van woningen en gronden¹² zijn nu erg hoog. Daarom wordt het heel moeilijk voor jonge mensen om nog een eigen woning te kopen of te bouwen. Soms krijgen ze financiële steun¹³ van hun ouders, maar zonder die steun zullen ze misschien voor altijd een woning moeten huren.

GRAAG / NIET GRAAG

Wat doen ze graag ?

[What do they like to do ?]

De Vlamingen wonen **graag** in een groot huis.
Ze werken **graag** in hun tuin.
Ze kijken 's avonds **graag** naar de *televisie*.

Wat hebben ze graag ?

[What do they like to have ?]

De Vlamingen hebben **graag** een groot huis.
Ze hebben **graag** een tuin.
Ze hebben **graag** een auto.

Wat doen ze niet graag ?

[What don't they like to do ?]

De Vlamingen wonen **niet graag** klein.
Ze wonen **niet graag** buiten hun geboortedorp.
Studenten delen hun kamer **niet graag**.

Wat hebben ze niet graag ?

[What don't they like to have ?]

Ze hebben **niet graag** een klein huis.
Ze hebben **niet graag** weinig ruimte.

HET WOORD 'GRAAG' STAAT OP DEZELFDE PLAATS IN DE ZIN ALS DE WOORDEN 'GEEN' EN 'NIET'.

[The word 'graag' occupies the same place in the sentence as the words 'geen' and 'niet'.]

8 to commute
9 highways
10 ecological
11 economic

12 pieces of land, building lots
13 financial support

WERKBOEK 7
P. 93

woordenlijst les 7

de ruimte
de televisie
de tuin
de woning

het dorp
het gezin
het huis
het werk

bouwen
delen
kennen
lijken
maken
reizen

genoeg

weer